

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО БАНКУ АТ «УКРЕКСІМБАНК»

Ірина АРТИМОНОВА, к. е. н., доцент
Юлія ДРОБУШКО, здобувачка другого
(магістерського) рівня освіти
Білоцерківський національний аграрний університет

Вступ. Висока турбулентність зовнішнього середовища, перманентні кризові явища та економічна нестабільність спричиняють негативний вплив на фінансові результати діяльності вітчизняних банків та на стійкість вітчизняної банківської системи в цілому. Проблемні питання, які пов'язані із формуванням позитивних фінансових результатів діяльності банків, створення дієвих механізмів їх аналізу з метою забезпечення конкурентних переваг банку на ринку фінансових послуг та забезпечення ефективності банківської діяльності в кризових умовах набувають на сьогоднішній день особливої актуальності для економіки України.

Результати дослідження. Фінансовий результат діяльності банківської установи є одним з найважливіших індикаторів його функціонування, який характеризує стійкість і надійність банку, необхідний для створення резервних фондів, стимулювання персоналу і керівництва до розвитку та вдосконалення здійснюваних операцій на ринку фінансових послуг, скорочення витрат і підвищення якості послуг, які надає банківська установа [1, с. 23].

Проведемо аналіз фінансових результатів діяльності акціонерного товариства «Укрексімбанк», який є державним банком України та має повну назву АТ «Державний експортно-імпорتنний банк України», оскільки історично склалось, що основним видом банківської діяльності АТ «Укрексімбанк» є обслуговування експортно-імпорتنних операцій. Відзначимо, що єдиним акціонером даного банку є Кабінет Міністрів України, якому належить 100% статутного капіталу банку.

Протягом 2020-2021 рр. АТ «Укрексімбанк» впроваджував державні заходи, спрямовані на поживлення розвитку економіки України, брав участь у спільних з МФО експортно-орієнтованих проектах, програмах енергоефективності, енергозбереження та модернізації вітчизняних підприємств [2].

На основі даних фінансової звітності проведемо аналіз абсолютних і відносних фінансових показників діяльності АТ «Укрексімбанк» та **графічно представимо динаміку їх зміни.**

На рисунку 1 наведено динаміку активів державного банку АТ «Укрексімбанк» та їхньої рентабельності впродовж 2019-2021 рр.

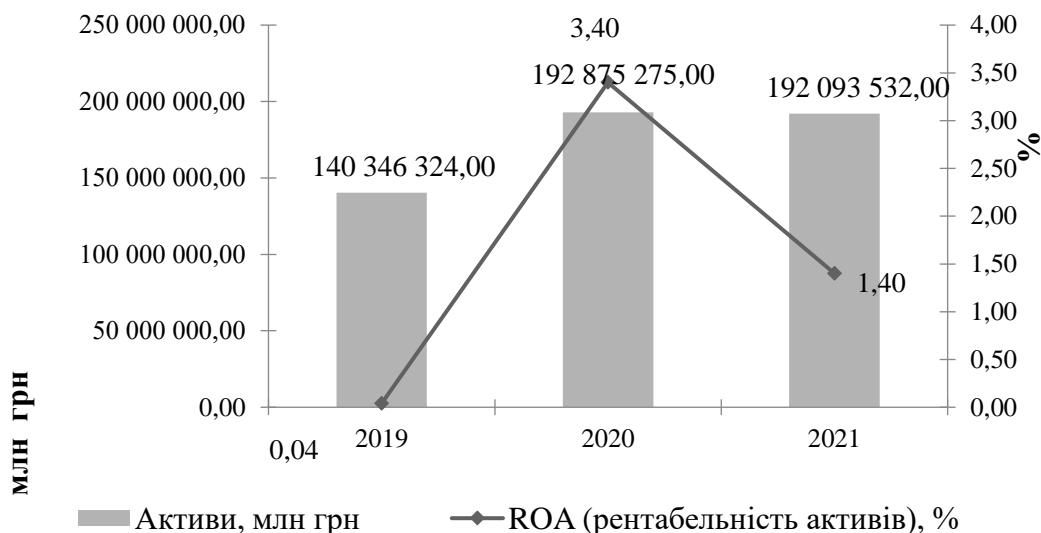

Рис. 1. Динаміка активів АТ «Укресімбанк» та їх рентабельності за 2019-2021 рр.

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності АТ «Укресімбанк».

Згідно з отриманих даних рисунка 1 упродовж досліджуваного періоду спостерігається не стійка тенденція нарощення активів АТ «Укресімбанк». Так, у 2020 р. проти 2019 р. відбувся стрімкий приріст обсягу активів на 52 528 951 грн або на 37,43%. Водночас із впливом курсових різниць збільшився обсяг високоліквідних активів та вкладення у інвестиційні цінні папери. Встановлено, що невід'ємною складовою політики АТ «Укресімбанк» в сфері кредитування були розроблені комплексні заходи, спрямовані на мінімізацію ризиків, поліпшення якості кредитного портфеля та обслуговування клієнтів, забезпечення належного рівня доходності наданих позик. У 2021 р. активи державного банку дещо знизились і становили 192 093 532 грн, що на 0,4% менше ніж у 2020 р. Відносний приріст обсягу загальних активів АТ «Укресімбанк» за 3 роки становив 36,87%. Відносно рівня рентабельності активів, то у 2020 р. порівняно з 2019 р. відбулось стрімке зростання з 0,04% до 3,4%, однак у 2021 р. знизився до 1,4%. У досліджуваного банку АТ «Укресімбанк» прослідковується тісний зв'язок між економічними нормативами та показниками рентабельності, які мають відносно позитивну динаміку до зростання, зокрема ROA у період 2020-2021 рр. знаходиться у відповідному нормативному полі. Така нерівномірна динаміка активів державного банку та їх рентабельності за 2019-2021 рр. безумовно пов'язана із політичною, економічною та соціальною нестабільністю в країні та світі, що обумовлено як впливом пандемії так і значного обсягу портфелю проблемних кредитів.

Графічно на рисунку 2 відобразимо структуру активів та розглянемо основні зміни складових активів АТ «Укресімбанк» за 2019-2021 рр.

**Рис. 2. Динаміка структури активів АТ «Укрексімбанк»
за 2019-2021 рр., %**

Джерело: побудовано автором на основі даних фінансової звітності АТ «Укрексімбанк».

Не зважаючи на те, що активи АТ «Укрексімбанк» у 2021 р. залишились майже на рівні попереднього року – 192 093 532 грн, у структурі активів відбулись суттєві зміни, а саме приріст кредитного портфелю на 20 726 542 грн або на 43% порівняно з 2020 р. та на 16 049 058 грн або на 30% порівняно з 2019 р.

Як свідчать дані рисунка 2 найбільшу питому вагу в структурі активів у 2021 р. та 2019 р. займали кредити клієнтів – 36% та 38% відповідно. У 2020 р. в структурі активів досліджуваного банку найбільшу питому вагу займали інвестиційні цінні папери, частка яких зросла на 12 в.п. до 46% порівняно з 2019 р., та знизилась у 2021 р. на 12 в.п. до 34% повернувшись до значення 2019 р. Так, збільшення частки інвестиційних цінних паперів у структурі активів АТ «Укрексімбанк» у 2020 р. пояснюється тим, що банк придбав корпоративні облігації АТ «Укравтодор» гарантовані державою і ОВДП номіновані в іноземній валюті та відбулась докапіталізація банку на 6,8 млрд грн. Щодо зменшення частки інвестиційних цінних паперів у структурі активів АТ «Укрексімбанк» у 2021 р. пояснюється скороченням корпоративних облігацій АТ «Укравтодор» на 5 500 млн грн (номінальна вартість) та портфелів ОВДП на 11 375 млн грн (номінальна вартість).

Якщо проаналізувати питому вагу високоліквідних активів АТ «Укрексімбанк», то у 2020 р. грошові кошти та їх еквіваленти збільшилась на 2 в.п. до 26%, а у 2021 р. зменшились на 3 в.п. до 23% через одночасне підвищення найризикованіших активів банку (кредити клієнтам) в цей же рік до 36%, що на 11 в.п. нижче попереднього року.

Висновки. Провівши аналіз фінансових результатів діяльності АТ «Укрексімбанк» встановлено, що банк системно дотримується зваженої та послідовної політики в частині формування оптимальної структури активів, ефективного їх управління та своєчасно і в повній мірі відображає відрахування у резерви за кредитами клієнтів. Відтак, АТ «Укрексімбанк» формує збалансовану структуру активів, оптимальну для надійного збереження клієнтських коштів і своєчасного та у повному обсязі виконання своїх зобов'язань, фінансування реального сектору економіки.

Список використаних джерел

1. Гаряга Л.О. Удосконалення управління фінансовими результатами банку. *Наукове видання з економічних наук «Modern Economics»*. 2017. № 4. С. 23–34.
2. Офіційний сайт АТ «Укресімбанк». URL: <https://www.eximb.com/>

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ

Леся СИМОНЕНКО, к. е. н., доцент
Т. ТКАЧУК, здобувач
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Поліський національний університет

Вступ. *В роботі розглянуті інструменти підтримки промислового виробництва. Встановлено роль органів влади у підтримці переробної промисловості. Суттєві резерви для реалізації політики промислового розвитку мають фінансові ресурси міжнародних організацій та власні ресурси суб'єктів підприємницької діяльності. В умовах загроз економічній безпеці сталість фінансового забезпечення промислового виробництва є запорукою відбудови.*

Фінансові ресурси визначають зміст національної промислової політики. Можливості промислових компаній акумулювати власні та залучати кошти інвесторів і кредиторів для модернізації виробництва, а також здатність уряду спрямовувати кошти на розбудову промисловості визначають відповідну політику. Тому центральною проблемою промислового розвитку виступає його фінансове забезпечення, від обсягу та якості якого залежать можливості технологічної модернізації промисловості, розбудови економіки країни на етапі її відновлення. У цьому зв'язку постає наукова проблема виявлення резервів джерел фінансування нагромадження промислового капіталу на підставі вивчення досвіду та узагальнення вітчизняних практик. Відповідно метою дослідження є узагальнення засадничих принципів формування фінансових ресурсів промислової політики у повоєнному розвитку економіки.

Результати дослідження. Як зазначають дослідники промислової політики, наукова школа вивчення якої склалася в Інституті економічного прогнозування НАНУ, «промислова політика», це комплексне поняття яке включає таке розуміння її природи:

- це дії держави, спрямовані на реструктуризацію промисловості, яка в умовах відбудови спрямовується на технологічне оновлення виробництва;
- це не просто державна допомога чи інноваційна політика, а комплекс дій, націлених на сприяння шляху розвитку;
- вона динамічна і враховує макро- та мікроекономічні фактори;
- враховує урядові чи узгоджені з урядом заходи економічної політики;
- вона гнучка і адаптивна до особливостей різних видів економічної діяльності в промисловості;